

تاي ئيبولا هييموراجك - EBOLA HEMORRHAGIC FEVER

تاي ئيبولا هييموراجك نەخۆشىيەكى سەخت، زۇرجارىش كۈزەرە، لە مىۋ و نامىۋ سەرەتايەكاندا (مەيمۇن و شامپازى) بە پەرتى دەركەوتۇوه لە ناسىنەوەيەوە لە 1976دا.

ئەم نەخۆشىيە بەھۆى تۇوشبوونى ۋايىرسى ئيبولا و بلاودەبىتەوە، كە يەكەمجار لە ئەفەرىقادا دۆزرايەوە. ۋايىرسەكە خانەخۇبىي ولاتانى تر، وەك باکوورى ئەمەرىكا، نىيە.

بارى تاي ئيبولا هييموراجك لە ئەفەرىقا و لە كارمەندىيىكى لابۇرەتۇرى لە ئىنگلەند دۆزراوەتەوە. ھېچ بارىك لە سىنانەكانى ئەمەرىكادا لە مىۋدا ھەرگىز نەدۆزراوەتەوە.

مۇرۇ دەركى ۋايىرسەكە بەچەند شىۋاژىك بگۈزىتەوە. خەلکى بەر ۋايىرسى ئيبولا راستەوخۇ دەكەون لەرىتى خۇينەوە يان/ولەرىتى دەردانى كەسىكى تۇشبووەوە. جا بقىه ۋايىرسەكە زۇرجار بەناو خىزان و دۆستى كەسىكى تۇوشبوودا بلاودەبىتەوە: لە كاتى نانپىدان، كردىنەباوهش يان خزمەتكىرىدىن، خىزان و دۆستان بەر دەردانى نەخۆشەكە دەكەون. خەلکى ھەروھا دەكى بەر ۋايىرسەكە بىكەۋى لەرىتى تەنیكەوە وەك دەرزىيەك كە بە دەردانى نەخۆشىيەك بىسىبووبىي.

ئىبولا-رېستون Ebola-Reston كە لە ھاسانكارى لابۇرەتۇرىەكاندا لە ۋېيرجىنیا دەركەوت رەنگە بە ھەواوە لە مەيمۇنەوە بۇ مەيمۇن گۆيىزرايىتەوە لە لابۇرەتۇرىەكەدا. ھەرچەندە گەلە ۋايىرسى ئيبولا ئەم توانييە يان نىشان داوه كە بە ھەوادا بگۈزىرەنەوە (ئېرۇسېل) لە دەوروبىرېكى تۈزۈنەوەدا، بەلام ئەم رېيە لە بلاوبۇنەوە لە نىوان مىۋدا لە دەوروبىرېكى راستەقىنەدا، وەك لەناو خىزاندا، نەبىنراوە.

نىشانە و دەركەوتۇوه كانى ئيبولا وەكىيەك دەرناكەوى. ئەم خىستەيە خوارەوە نىشانەكانى نەخۆشىيەكە نىشان دەدات، بەگۈزەي زۇرى راپۇرتكىرىدىن، لە بارە زانراوە كاندا.

ئەو نىشانانەي كە لە هەندىك نەخۆشەكانى ئىبۇلادا دەرددەكەوى	ئەو نىشانانەي كە لە زۆرىيە نەخۆشەكانى ئىبۇلادا دەرددەكەوى	كات
قورگىيىشە، نسگەله، زىپىكە، چاو خوران و چاو سورىبوونەوه، خوبىنەيانەوه، سەكچۈونى خوبىنَاوى	تايەكى گەرم، ژانھسەر، ئازارى ماسولەكان، ژانھسەك، لاوازى، سەكچۈون	تا چەند رۆزىك دواى گىرتى قايىرەسەكە:
كويىرۇون، خوبىنلىچۈون	ئازارى سىنگ، راپەرين و مىردىن	تا يەك ھەفتەك دواى گىرتى قايىرەسەكە:

تۈزۈرەوه كان تىنالىن كە بۆچى هەندىك نەخۆش رىزگاريان دەبى لە ئىبۇلا و هەندىك رىزگاريان نابى.
بەلام، زانراوه كە ئەو نەخۆشانەي دەمنى ئاسايىي پەرەيان بە بەرگىرى لەشيان نەداوه لەكاتى
مەردىدا.

چارەسەرىيىكى يېوانەيى بىه بۇ ئىبۇلا. ئىستا نەخۆشەكە زۇرتىر پىشتىگىرى دەكىرى. ئەمەش ئەمانە
دەگىرتىوه، شلەكانى نەخۆشەكە ھاوتا دەكىرى و ئىليلەكتۈرۈلاتى بۇ دەكىرى، بارى ئۆكسىجىن و
پالەپەستۆي خوبىنان رادەگىرى، و چارەسەرىيان بۇ تۆشبوونى ھەر نەخۆشىيەكى تر دەكىرى.

گواستنەوهى لە دەروبەرى خزمەتگوزارى تەندىرووسىتىدا زۇرتىر بەستراوه بە تەشەنەكىرىنى ئىبۇلا و
لە ئەفەرىقادا. گەر بارى نەخۆشىيەكە دەركەوت، دەبى بايەخ بە راگرتى نەخۆشىيەكە بکىرى لە
ھاسانكارى راژەتى تەندىرووسىتىدا. نەخۆشەكان دەبى ئاوهەكى بىخىن لە كەسانى نەپارىزراو و
كارمەندانى نەخۆشخانەكان دەبى پۇشاڭى پارىزەر بېۋشن، وەك دەماماك، دەستكىش، گاون
(سەدرىيە) و چاوابىلەكى چاپارىز. ئامانجى ئەم تەكىيكانە بۇ پاراستىنى ھەر كەسىكە كە بەر خوبى
يان دەرداňەكانى نەخۆشەكە بکەوى. گەر نەخۆشىك بە ئىبۇلا مەر، ھاوسان گىرنگە كە پەيوەندى
راستەو خۆ لەگەل خوبىنەكەيدا نەكىرى.

**بۇ زانىيارى پىتر، تەلەفۇن بۇ بەشى تەندىرووسىتى نۇرت داکۇتا بکە بە ژمارە
.701.328.2378**